

החלטה על הטלת עיצום כספי על בנק דיסקונט לישראל בע"מ **בשל הפרות של צו איסור הלבנת הון**

מכוח סמכותה לפי סעיף 14 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס – 2000 (להלן – "החוק") ולאחר ששקלה את טענות בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן – "הבנק") כפי שנמסרו במכתביו מהימים 6 ביולי 2023 ו-21 לספטמבר 2023, ובשימוע שנערך בעל פה ביום 12 בספטמבר 2023, החליטה הוועדה להטלת עיצום כספי לעניין תאגידים בנקאיים (להלן – "הוועדה") להטיל על הבנק עיצום כספי בסך של 2,400,000 ש"ח.

תיאור הפרות

1. ביום 12 בספטמבר 2023, הוגשה לוועדה בקשה להטלת עיצום כספי על הבנק בשל שלוש הפרות לכאורה של הוראות החוק וצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), תשס"א-2001 (להלן – "הצו"). בהתאם לחוק, בגין כל הפרה ניתן להטיל עיצום כספי בסך של 2.26 מיליון ש"ח, כך שסכום העיצום הכספי המקסימלי בגין שלוש הפרות הינו 6.78 מיליון ש"ח.
2. כאמור בבקשה, הכוונה להטיל עיצום כספי לפי סעיף 14 לחוק, היא בשל שתי הפרות של סעיף 13א(3) לצו לעניין חובת בדיקה מול רשימת מוכרזי הטרור של משרד הביטחון (להלן – הרשימה), והפרה של סעיף 2א לצו לעניין הליך הכרת הלקוח ובקורות שוטפות בהתייחס אליו, לפי מידת החשיפה לסיכון של הלקוח להלבנת הון ומימון טרור.
3. באשר להפרות של סעיף 13א(3) לצו, נמצאו שני ליקויים נפרדים הנובעים משתי תקלות טכנולוגיות נפרדות אשר הביאו להפרת חובת הבדיקה מול הרשימה: ליקוי במועדי עדכון הרשימה של מוכרזי הטרור במערכות הבנק אל מול רשימת מוכרזי הטרור של משרד הביטחון (הפרה א') וליקוי בתכולת רשימת מוכרזי הטרור במערכת הייעודית (הפרה ב'). כתוצאה מליקויים אלו, נמצא שהבנק סרק את שמות הצדדים הנגדיים בעת ביצוע העברות בינלאומיות אל מול רשימה שאינה מעודכנת. לאור האמור, הוועדה מתייחסת לכל ליקוי בנפרד לעניין העיצום הכספי, הגם שמדובר בהפרות של אותו סעיף בצו.
4. לעניין סעיף 2א לצו, מקור ההפרה הוא בהעדר נהלים ותהליכי עבודה המתייחסים לטיפול בצווי תפיסה לעניין עדכון הכרת הלקוח. כך, נמצאו מספר חשבונות בהם נמצא כי בשאלוני "הכר את הלקוח" לא עודכן במועד כי קיים צו תפיסה עבור כספים של ישות בחשבון.

טענות הבנק

5. בתגובת הבנק שהובאה בפני הוועדה בפירוט במכתביו מהימים 6 ביולי 2023 ו-21 לספטמבר 2023, טען הבנק טענות שונות, ביניהן, כי היה עיכוב של ימים ספורים בלבד בעדכון הרשימה של משרד הביטחון במערכות הבנק, וכי הבנק הוא שאיתר בעצמו חלק מהליקויים שנמצאו,

דיווח עליהן ביוזמתו ונקט באופן עצמאי ומיידי באמצעים לפתרוןם. בנוסף, טען הבנק, כי ככל והוועדה תחליט כי הבנק הפר את דרישות הצו, יופחת גובה העיצום הכספי בשל העובדה שמדובר בהפרות בודדות שנמשכו תקופה קצרה, ולנוכח שיתוף הפעולה של הבנק עם הביקורת והפעולות שנקט לטיפול בממצאים.

6. ביום 12 בספטמבר 2023, התקיימה ישיבת שימוע בהשתתפות נציגי הבנק אשר הציגו את טענותיהם בפני הוועדה גם בעל פה.

החלטה

7. הוועדה החליטה כי הבנק הפר את סעיף 13א(3) לצו לעניין חובת בדיקה מול הרשימה ואת סעיף 2א לצו לעניין ביצוע הליך הכרת הלקוח.

8. המאבק בהלבנת הון ובמימון טרור מחייב את המערכת הבנקאית בהיערכות רחבת היקף בכל הרבדים בדגש, בין השאר, על מעקב, זיהוי הסיכונים ונקיטת אמצעים להפחתתם לרבות קביעת מדיניות ונהלים ופיתוח של מערכות ממוחשבות ייעודיות. ממצאי הביקורת מעלים כי הבנק לא הקצה משאבים מספיקים לעניין קביעת מדיניות ונהלים הולמים לטיפול בצווי תפיסה וכן לעניין פיתוח כלי ניהול ובקרה אפקטיביים בקשר עם רשימת מוכרי הטרור. האמור פוגם ביישום החובות המוטלות על הבנק לעניין ניהול סיכוני איסור מימון טרור.

9. לאור המתואר לעיל, הוחלט על הטלת עיצום כספי לפי סעיף 14 לחוק.

10. עם זאת, בהתאם להוראות תקנות איסור הלבנת הון (עיצום כספי), התשס"ב-2001, לנוכח הפעולות שנקט הבנק לתיקון ההפרות, החליטה הוועדה להפחית את גובה העיצום בגין הפרה א' של סעיף 13א(3) לצו, אשר מקורה בכשל מערכתי חמור, כך שיעמוד על סך של 1,100,000 ש"ח, כמחצית מגובה העיצום המקסימאלי הקבוע בסעיף 14א(א) לחוק, ובגין הפרה ב' של סעיף 13א(3) לצו, שהיקפה אינו גבוה, כך שיעמוד על סך של 200,000 ש"ח, כעשירית מגובה העיצום המקסימאלי הקבוע בסעיף 14א(א) לחוק. בגין ההפרה של סעיף 2א לצו, שהינה בעלת השלכות חמורות של ניהול סיכון מימון טרור, החליטה הוועדה להפחית את גובה העיצום כך שיעמוד על סך של 1,100,000 ש"ח, כמחצית מגובה העיצום המקסימאלי הקבוע בסעיף 14א(א) לחוק.

11. הסך הכולל של העיצום הכספי לאחר ההפחתות יעמוד על סך של 2,400,000 ש"ח.